

[Undervisningsministeren]

Der var spørgsmålet, om der skulle være et låneelement, sagde hr. Fogh Rasmussen, der skulle være forældreafhængighed, og så var der højskolestøtten. Hvad angår låneelementet, vil jeg sige, at der jo altså også er et låneelement i studiestøtten.

I diskussionen om statslån kontra statsgaranterede banklån kan jeg sige, at der, så vidt jeg kan vurdere på mine kontakter rundt omkring i bank- og sparekasseverdenen – og det være sagt til de borgerlige partier – er en bekymring for, at bankers og sparekassers disponible midler til udlån i stigende grad bindes i uddannelseslån. Jeg har set nogle beregninger fra nogle sparekasser, der siger, at op til 25 pct. af deres udlånsmasse i løbet af en årrække – jeg tror, det var en 5-6 år – ville være bundet i uddannelseslån, og det kan jo godt vække nogen bekymring også ud fra en erhvervspolitisk betragtning, om det er rimeligt at binde bank- og sparekasseverdens penge på denne måde.

Så var der spørgsmålet om forældreafhængigheden; den har jeg været inde på.

Hvad angår højskolestøtten, vil jeg gøre opmærksom på, at der har været enighed mellem forligspartierne og socialdemokratiet om at tilføre højskolestøtten yderligere 8 mill. kr. om året.

Hr. Ole Vig Jensen var inde på nogle betragtninger om, at det var en mulighed at kombinere statslån og banklån. Det kan jeg for så vidt tilslutte mig, og det fremgår også af det nummer af Weekendavisen – det har været omtalt nogle gange her i dag – at jeg selv har arbejdet med disse planer. Der skal ikke være nogen tvivl om, at jeg helst ser, at lånesiden finansieres 100 pct. som statslån, men jeg så gerne en kombination for overhovedet at komme i gang med at få udviklingen væk fra de statsgaranterede lån, altså at man fandt midler til at give statslån op til et eller andet beløb og derefter statsgaranterede lån i en overgangsperiode. Men det afhænger jo altså, som jeg har været inde på nogle gange, af en vurdering af de økonomiske muligheder.

Må jeg i anledning af hr. Chr. Christensens bemærkninger om overgang fra banklån til statslån gøre opmærksom på, at det koster 2 mia kr. at gøre dem rente- og afdragsfrie. Forældreafhængighed koster henved ½ mia kr. Så blev der sagt ægtefælleafhængighed. Der vil jeg gøre opmærksom på, at ægtefæl-

leafhængigheden blev afskaffet ved den lovændring, der trådte i kraft 1. august sidste år, så det punkt er opfyldt.

Så havde hr. Steen Folke en række bemærkninger. Der skulle være statslån; der skulle ske en væsentlig forhøjelse af stipendieandelen; sommerferiecirculæret skulle tilbage; der skulle dyrtidsreguleres – der dyrtidsreguleres rent faktisk – og der var en række andre ting, som jeg ikke nåede at skrive ned i farten.

Jeg kan kun sige, at det er ting, som langt de fleste her i denne sal og i hvert fald jeg selv kan være ganske og aldeles enig i, men det vil være at stikke blå i øjnene på folketingset blot at stå på denne talerstol og sige: ja, det synes jeg også vi skal indføre, når vi ved, at vi ikke har de økonomiske muligheder herfor.

Jeg synes, det er en fornuftigere og mere realistisk stillingtagen til tingene at sige: vi kan selvfølgelig tale om grundprincipper og principielle ting i uddannelsesstøtte – det har der været gjort nogen tid, og det kan de uddannelsessøgende jo rent faktisk ikke leve af – men lad os nu tage fat på, hvad vi skal gøre i den akutte situation. Lad os erkende, at her unægtelig ikke opbygges noget Utopia med uddannelsesstøtten, men hvad gør vi i denne situation med de studerende, de færdiguddannede og deres store gældsbyrder? Hvordan undgår vi, at de, der er i systemet nu, og de, der senere skal komme i systemet, bliver bragt i samme situation? Hvordan tager vi i hvert fald toppen af problemerne? Det synes jeg er en rimeligere måde. Til hele den lange række af ønsker og krav, som jeg kan være principielt enig i, må jeg i hvert fald sige: ja men hvis jeg skal være realist, må jeg prioritere, og det har jeg for mit vedkommende gjort med de tanker, jeg har skitseret her i dag om at forsøge at lette de værste af problemerne for de færdiguddannede og sikre, at vi ikke bringer de næste generationer af uddannede i lige så alvorlige problemer, som det har været situationen hidtil. Det er måske ikke særlig heroisk, men det er til gengæld nok realistisk, og det vil faktisk afhjælpe de alvorligste af de problemer, de uddannelsessøgende står i.

Alfred Hansen (DR):